

Miloslav Trnka

O redaktoru Josefu Kalašovi, rodáku z Dráchova

*19. března 1850 Dráchov čp. 35, okr. Tábor, † 8. července 1930 Praha. Pohřben byl na Vyšehradě.

Rodiče, otec: Vojtěch Kalaš, sedlák v Dráchově č. 35, tehdy kraj Budějovický, podkraj Tábor, soudní okres Veselí [nad Lužnicí], syn Františka Kalaše sedláka z vesnice Mokrá čp. 1 a jeho manželky Marie roz. Kubové z nedaleké vsi Debrník. Matka: Anna, dc. Jana Fouska sedláka z Mokré čp. 5 a jeho ženy Marie rodem Míkové ze vsi Vesce. Lokality Vesce, Mokrá i Debrník patřily k farnosti sv. Mikuláše v Nedvědicích, dnes součástí města Soběslav, okr. Tábor.

Maturant z jindřichohradeckého gymnasia (1870), v Praze vystudoval práva, po absolutoriu konal soudní i advokátní praxi a zároveň spolupracoval s novinami Posel z Prahy a s Národními listy. Jako redaktor NL od r. 1879 psal úvodníky, pak vedl stálou národohospodářskou rubriku. Básník, propagátor slovanské vzájemnosti, autor literárně historických studií a článků, překladatel z ruštiny.

Stal se prvním redaktorem Ottovy „Ruské knihovny“. Vydávání Ruské knihovny inicioval Ottův nakladatelský redaktor a Kalašův kolega Jakub Loukota. Edice byla založena r. 1888 a přinášela výběr překladů z beletrie tehdejších nejvýznamnějších moderních ruských spisovatelů - Lva N. Tolstého, F. M. Dostojevského, I. S. Turgeněva a N. V. Gogola. Jejich díla v Ottově edici vyšla v celých souborech. V redaktorské práci nad Ruskou knihovnou se postupně vystřídal Josef V. Kalaš - rodák z Dráchova u Veselí nad Lužnicí (na snímku z týdeníku Zlatá Praha, 1909), dále J. Hrubý a P. Papáček.

Kalaš připravil prvních šest svazků. Pokračoval Jaromír Hrubý (1852-1916, rodák z Kardašovy Řečice, svazek VII-XXXV) a po něm chrudimský rodák Pavel Papáček (1863-1930, svazek XXXVI-L). Náplň edice tenkrát podrobně zhodnotil literární kritik a historik PhDr. Václav Dresler r. 1909, a to v obsáhlé stati k jejímu vydavatelskému jubileu na stránkách revue Zlatá Praha. V závěru svého pojednání připojil i krátký statistický souhrn:

Padesát svazků Ruské knihovny znamená dvojnásobné jubileum současně: právě v těchto týdnech je tomu také 20 let, co se objevil první svazek její pod vedením vynikajícího publicisty a spisovatele českého J. V. Kalaše. Redaktorem Ottovy Ruské knihovny byl Kalaš až do svazku č. 6, načež se redakce ujal neméně povolaný jeho nástupce Jaromír Hrubý až do svazku č. 34, takže jemu patří z celé padesátky lví podíl. Od sv. 35 rediguje ji stejně pečlivě a v duchu původního programu Pavel Papáček.

Překladatelů bylo celkem 42. Hlavní účast na překladech měli Jaromír Hrubý, J. Hošek, Vilém Mrštík, K. Štěpánek, vedle nich pak J. Černý, K. Frypes, B. Herbenová, O. Kalašová, P. Papáček, Akim Set, A. G. Stín, K. V. Havránek, J. K. Pravda a mnoho jiných, někteří z nich užíli pseudonymů. Vynikající a trvalé ceny jsou informační stati, připojované zpravidla k prvnímu překladu z jednotlivých autorů, psané redaktory knihovny. Překlady samy jsou vesměs svědomité, ba vzorné. V edici je zastoupeno dosud 11 autorů ruských, jimž vévodí arci Lev Nikolajevič Tolstoj (14 svazků). Pak následují Fedor M. Dostojevskij (10 sv.), Ivan S. Turgeněv (8 sv.), N. V. Gogol (3 sv.), J. A. Gončarov (5 sv.), A. F. Pisemskij (4 sv.), A. J. Saltykov-Ščedrin (2 sv.) a po jednom svazku A. S. Puškin, N. S. Ljeskov, D. V. Grigorič a I. S. Potapenko.

Prameny a literatura

SOA T, SM [on line] Fara Dráchov, kniha 8, N 1840-1853, s. 100, snímek 103. Digitální archiv SOA v Třeboni.

Dresler, Václav: Ruská knihovna. Přehledná stať k 50. svazku Ruské knihovny vydávané nakladatelstvím J. Otty v Praze. In: Zlatá Praha. Roč. 26, 1908-1909, č. 20, ze dne 5. února 1909, s. 237-238.

Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce. Díl 2, sv. II. K - L. Ed. Vladimír Forst a kol. Biografické heslo Josef V. Kalaš připravila PhDr. Zdeňka Kovářová, CSc., s bibliografií díla, s. 621-622. Vydala Academia, nakladatelství Akademie věd České republiky, Praha 1993. ISBN 80-200-0469-6.